

Kaakcorrectie

Osteotomie

Deze folder is bedoeld voor patiënten die in aanmerking komen voor een kaakcorrectie. U vindt hierin algemene informatie over:

- De voorbereiding op de operatie
- De operatie
- De risico's
- De periode na de operatie
- Het herstel

Omdat er verschillende operatietechnieken bestaan om de afwijking te corrigeren, zullen niet alle beschreven onderdelen op u van toepassing zijn.

We raden u aan om deze folder te lezen voordat u op het spreekuur van de kaakchirurg komt. U bent dan in grote lijnen al op de hoogte van de gang van zaken bij een kaakoperatie. Ook is het gemakkelijker om vragen te stellen over alles wat u nog graag wilt weten. Een tip is om uw vragen van tevoren op te schrijven.

Op het spreekuur bespreekt de kaakchirurg met u de reden om te opereren, de te volgen behandeling en de risico's. Dit gesprek stelt u in staat zelf mee te beslissen over de behandeling. Aarzel niet vragen te stellen over uw behandeling.

Waarom kiezen voor een kaakoperatie?

Een afwijking in de stand van de tanden en kiezen wordt meestal behandeld door een orthodontist. Dit is een tandarts die is gespecialiseerd in het corrigeren van een afwijkende stand van het gebit.

Vaak is een behandeling door een orthodontist alleen voldoende. Wanneer er grote verschillen zijn tussen de stand, de vorm of afmeting van boven- en onderkaak kan een operatie door een kaakchirurg nodig zijn om de kaken in de goede stand te zetten. In deze gevallen is een gecombineerde behandeling door orthodontist en kaakchirurg nodig om tot een goed resultaat te komen. Afwijkingen in het gebit kunnen namelijk samengaan met afwijkingen van de kaken. Orthodontist en kaakchirurg overleggen welke behandeling in uw geval het beste resultaat zal geven.

De informatie in deze folder is van algemene aard en is bedoeld om u een beeld te geven van de zorg en voorlichting die u kunt verwachten. In uw situatie kunnen andere adviezen of procedures van toepassing zijn. Deze folder is dan ook slechts een aanvulling op de specifieke (mondelijke) voorlichting van uw specialist of behandelaar.

Vorbereiding

De kaakchirurg en orthodontist stellen gezamenlijk het behandelplan op. Hierbij maken ze gebruik van röntgenfoto's, dia's en een afdruk van het gebit. Vaak is het nodig dat de orthodontist de tanden en kiezen voor de operatie recht zet.

U moet in dat geval ongeveer 1 tot 2 jaar een beugel dragen om de tanden en kiezen in de juiste stand te krijgen. De orthodontist geeft u hier meer informatie over. Overigens blijft die beugel tijdens en na de operatie gewoon zitten. Deze wordt niet verwijderd.

Het definitieve plan voor de operatie wordt vastgesteld nadat alle bijzonderheden voor de operatie, het verblijf in het ziekenhuis en de herstelperiode met u zijn besproken. U heeft dan de gelegenheid vragen te stellen om een goed begrip te krijgen van de hele behandeling.

De behandeling begint niet voordat u volledig bent ingelicht over wat de voorgestelde behandeling inhoudt en u toestemming hebt gekregen van uw zorgverzekeraar.

Opname in het ziekenhuis

U wordt ongeveer één a twee dagen in het ziekenhuis opgenomen. De duur van uw verblijf is afhankelijk van de ingreep en de snelheid van de genezing.

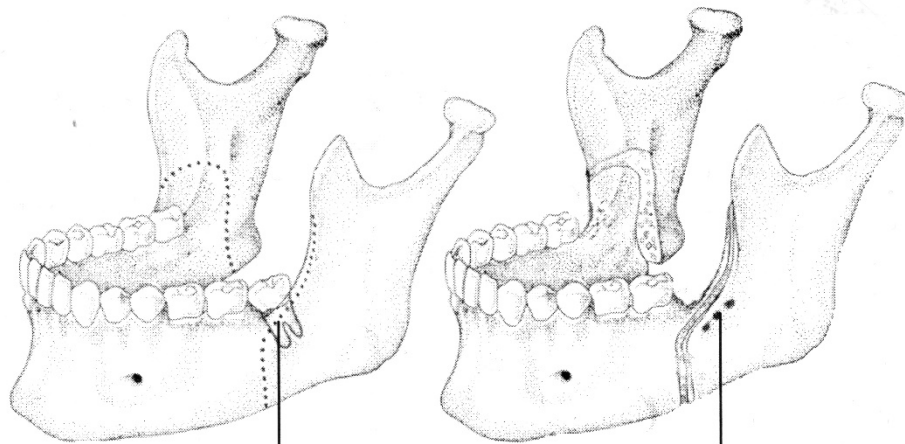
De operatie vindt plaats in de operatiekamer, onder algehele anesthesie. Het is van belang dat u van tevoren de folder 'Anesthesie' goed doorleest, in verband met de voorbereidingen op de narcose.

Voor de operatie krijgt u een afspraak voor het pre-operatieve spreekuur (POS), waar de anesthesist de gang van zaken rond de narcose met u bespreekt. Van tevoren zal zo nodig een bloedonderzoek plaatsvinden.

De operatie

In de operatiekamer brengt de anesthesist of de anesthesieassistent een infuus aan in uw hand of uw arm. Door het infuus wordt een slaapmiddel ingebracht. Hierdoor valt u in slaap. Het verdere verloop van de narcose staat beschreven in de folder 'Anesthesie'. Het infuus zal meestal tot de volgende morgen op zijn plaats blijven.

De operatie aan de onder- en/of bovenkaak vindt plaats via openingen in het tandvlees. Na verplaatsing tot in de juiste stand, worden de botdelen direct met kleine schroefjes en/of plaatjes in de goede stand vastgezet. Op deze wijze wordt het fixeren van de kaken voorkomen. Meestal worden de kaken wel met kleine elastiekjes tijdelijk op elkaar gezet.

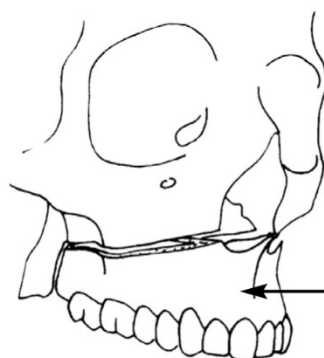
In de tekening wordt de operatie aan de onderkaak duidelijk gemaakt.

Verstandskies

Schroefjes

operatiemethode in de bovenkaak

botsnede

bovenkaak

bovenkaakosteotomie

Na de operatie

Mensen die onder narcose een operatie ondergaan maken zich vaak zorgen over de last na afloop, als ze weer wakker zijn. Na een kaakoperatie valt dit doorgaans erg mee. In de meeste gevallen is men verbaasd hoe weinig last men heeft. De last is gewoonlijk minder dan na het operatief verwijderen van een verstandskies. Uw gezicht kan na de operatie dik en blauw worden. Mocht u toch last hebben, dan kunt u de verpleegkundige om pijnstillende middelen vragen.

Soms is het nodig dat de kaakchirurg de onder- en bovenkaak aan elkaar vastzet, om de genezing te bevorderen. Ook dit ongemak valt doorgaans mee. Uw gezicht kan na de ingreep dik worden. De mate waarop dit geschiedt, verschilt van geval tot geval. De zwelling bereikt gewoonlijk haar hoogtepunt 3 dagen na de operatie. Na een week zal de zwelling snel afnemen om binnen 1 à 2 weken te verdwijnen. Het is echter mogelijk dat enkele weken tot maanden na de operatie uw gezicht nog enigszins opgezet kan zijn.

Tijdens uw verblijf in het ziekenhuis zal alles worden gedaan om het zwellen van het gezicht tot een minimum te beperken. Aangeraden wordt in de eerste dagen na de operatie uw hoofd zoveel mogelijk rechtop te houden, uit bed te gaan en zo veel mogelijk te bewegen. Hierdoor gaat u het zwellen tegen. Het is normaal dat er wat bloed vermengd met speeksel in de mond komt na de operatie. Tot enkele weken na een operatie aan de bovenkaak kunt u af en toe last hebben van een bloedneus.

Hoewel u direct na de operatie weer kunt spreken, zal dit toch wat moeilijker gaan dan normaal, vooral als de boven- en onderkaak met elastiekjes aan elkaar zijn vastgezet. Dit herstelt echter spoedig.

Eten en drinken

U moet voldoende drinken na de operatie. Een volwassene heeft per dag ongeveer 2½ liter vocht nodig. Neem vaak kleine slokjes. De verpleegkundige moedigt u zo spoedig mogelijk aan weer gewoon te gaan drinken uit een kop of uit een glas.

Als uw kaken aan elkaar zijn verbonden, heeft u een vloeibaar dieet, rijk aan calorieën en eiwitten. Toch kunt u gewicht verliezen. In de eerste twee weken na de operatie kan men soms twee tot vijf kilo afvallen.

Als uw kaken met elastiekjes op elkaar staan mag u, als het kan, zacht eten proberen. Het moet zo zacht zijn als de stevigheid van een zachte banaan. Als het eten harder is dan een zachte banaan, dan moet u het prakken.

Vloeibare voeding

Er zijn verschillende redenen waarom het noodzakelijk kan zijn dat u tijdelijk vloeibare voeding gebruikt. Als u lange tijd, dat wil zeggen langer dan twee weken, vloeibare voeding moet gebruiken is het belangrijk dat de voeding volwaardig is. Dit is bijvoorbeeld het geval na een kaakoperatie.

Een voorbeeld van vloeibare voeding is:

Ontbijt

- Pap van volle melk, zoals havermout-, Brinta-, Bambix-, gorte-, rijste- of griesmeelpap.
- Een glas vers geperst sinaasappelsap.

's Middags

- Gebonden soep, zonder vulling of met fijn gemalen vulling.
- Vla, pudding of pap.
- Appelmoes of andere vruchtenmoes (eventueel een potje gemixt babyfruit).

's Avonds

- Gebonden soep of maaltijdsoep zoals erwtensoep, linzensoep, bonensoep, minestrone soep. U kunt deze soep mixen.
- Mixsoep: zie het recept onderaan deze pagina.
- Pap: zie ontbijt.
- Vla, pudding, volle yoghurt, vruchtenkwark, Bulgaarse yoghurt, Biogarde, Umer.

Dranken

- Thee, vruchtensap, frisdrank, energierijke sportdrank.
- Koffie 'verkeerd': weinig koffie met veel volle melk.
- Volle melk, chocolademelk, anijsmelk, volle yoghurt, karnemelk met suiker, kant en klare yoghurtdrank.
- Milkshake van bijvoorbeeld melk, room, ijs en één van de volgende producten:
 - vruchten of vruchtenmoes
 - (vruchten) limonadesiroop
 - gesmolten chocolade of cacao
 - vanillesuiker
- Bouillon, vers of van een bouillonblokje. Bouillon levert echter geen energie (calorieën).

Recepten

Mixsoep - Ingrediënten:

- 1 aardappel
- 1 grote lepel gekookte groenten
- ½ stukje gaar vlees
- 1 dl bouillon
- 1 klontje boter of margarine

Bereiden: maal de ingrediënten met een staafmixer of in een keukenmachine zeer fijn tot een maaltijdsoep. Eventueel op smaak brengen met zout, peper, bouillonpoeder of kruiden.

Milkshake - Benodigdheden voor een glas:

- 1 bolletje roomijs
- ½ kopje melk
- 1-2 eetlepels vruchten op siroop
- 2 eetlepels ongeklopte slagroom

Bereiden: vermeng alle ingrediënten in een kom. Mix het geheel met een staafmixer, een handmixer of keukenmachine. In plaats van melk kunt u ook yoghurt, kwark, karnemelk of yoghurt drank in een milkshake verwerken.

Tips voor meer variatie en extra energie (calorieën)

- Gebruik ook eens ijs of luchtige pudding zoals bavarois, chipolata en chocolademousse. U kunt het nagerecht zelf maken maar u kunt ook gebruik maken van kant-en-klare producten.
- Voeg slagroom toe aan bijvoorbeeld koffie, pap, vla, pudding, yoghurt, chocolademelk, soep en saus. U kunt slagroom het beste opgeklopt gebruiken omdat het dan minder snel een vol gevoel geeft.
- Voeg een extra klontje boter toe aan de pap.

Gewicht

Mocht de situatie zich voordoen dat u veel gewicht verliest, dan raden we u aan om contact op te nemen met uw behandelend kaakchirurg. Deze kan u dan voor advies doorverwijzen naar een diëtiste.

Tanden poetsen

Het is nodig na elke maaltijd zo goed mogelijk de tanden te poetsen. Gebruik hiervoor een zachte kleine tandenborstel. Het is belangrijk, dat u de borstel in direct contact brengt met de tanden. Vaak kunt u alleen de buitenkant van tanden en kiezen poetsen. Daarna moet u de mond goed spoelen met een speciale spoelvloeistof (chloorhexidine).

Het herstel

Na een kaakoperatie is men meestal sneller hersteld dan bij veel andere chirurgische ingrepen omdat de meeste patiënten in het algemeen goed gezond zijn. Ondanks het feit dat u nog snel moe zult zijn, is het de verwachting dat u uw normale bezigheden spoedig kunt hervatten.

Tijdens de periode dat de kaken eventueel op elkaar zijn gezet wordt de genezing en stabiliteit van de kaken regelmatig gecontroleerd. Dit gebeurt ook met röntgenfoto's.

Na ongeveer 6 weken kunt u weer redelijk normaal gaan eten, al blijven de kaken nog wat stijf. Zo nodig krijgt u oefeningen om de kaakbeweging te verbeteren.

Gedurende 6 weken na de operatie en opname vindt een poliklinische controle plaats.

Afhankelijk van de omvang van de ingreep is de genezing na ongeveer 2 tot 4 maanden voltooid en de stabiliteit van de kaken goed. Indien nodig corrigeert de orthodontist de laatste stand van de tanden en kiezen.

Risico's

Bij een operatie die de stand van de onderkaak corrigeert bestaat een kans dat de splijting van de kaak langs een zenuw loopt. Deze zenuw bevindt zich midden in de kaak. Dit kan een ander, soms verdoofd, gevoel in de onderlip of het gebied van de kin geven. U kunt dit het beste vergelijken met een verdoving van uw tandarts. Meestal is dit van voorbijgaande aard. In ongeveer 5% van de gevallen is er kans op gedeeltelijke of blijvende gevoelloosheid. De onderlip gaat dan niet hangen omdat deze functie niet gestoord is.

Mocht u zich zorgen maken over de te verwachten risico's, bespreekt u dat dan voor de operatie met uw kaakchirurg.

Meer informatie

Meer informatie kunt u ook vinden op de website van de Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichts-chirurgie (NVMKA). De NVMKA is de wetenschappelijke vereniging van de Nederlandse kaakchirurgen, het adres is: www.kaakchirurg.nl.

Belangrijke telefoonnummers

Tijdens kantooruren kunt u de polikliniek kaakchirurgie bereiken via telefoonnummer (040) 888 84 70. 's Avonds of in het weekend belt u met de afdeling Spoedeisende Hulp (eerste hulp), op telefoonnummer (040) 888 88 11. Vraagt u dan naar de dienstdoende kaakchirurg.

Notities

Heeft u vragen over uw behandeling? We raden u aan ze hier op te schrijven. Zo weet u zeker dat u ze niet vergeet.